

Р. В. Тульчинський,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту і публічного адміністрування,
ПВНЗ "Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая"

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА ЇЇ НЕДОЛІКИ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ НОВОГО РЕГІОНАЛІЗМУ В УКРАЇНІ

R. Tulchinskiy,
Candidate of economic sciences, Associate professor, Head of the management and public administration department PHEI "Academician Yuriy Bugay International scientific and technical university"

FINANCIAL DECENTRALIZATION AND ITS DISADVANTAGES IN THE CONDITIONS OF NEW REGIONALISM FORMATION IN UKRAINE

У статті проаналізовано доходи місцевих бюджетів. Встановлено, що у 2017 р. порівняно із 2014 р. доходи місцевих бюджетів збільшилися майже у три рази і становили 192,7 млрд грн. Частка власних доходів місцевих бюджетів у ВВП зросла в 1,3 рази і у 2017 р. становила 6,5 %.

У державному бюджеті відповідно до здійснення фінансової підтримки добровільного об'єднання територіальних громад, починаючи з 2016 р., передбачено надання об'єднаним територіальним громадам субвенцій на нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів інфраструктури.

Встановлено, що у 2017 р. було утворено 366 об'єднаних територіальних громад, що в 2,3 рази більше ніж у попередньому році. Сума субвенції з державного бюджету у 2017 р. на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад становила 1500 млн грн. З'ясовано, що об'єднані територіальні громади недостатньо інтенсивно використовують інструменти міжмуниципального співробітництва. В цілому, у 2017 р. на соціально-економічний розвиток було використано 4447,6 млн грн. У статті з'ясовано недоліки забезпечення фінансової децентралізації та становлення нового регіоналізму в Україні в цілому.

The article analyzes the revenues of local budgets. It was found, that in 2017, compared to 2014, local budget revenues increased almost three times and amounted to UAH 192.7 billion. The share of local budget revenues in GDP increased by 1.3 times and in 2017 it was 6.5%.

The state budget, starting from 2016, provides for the provision of subventions to the united territorial communities for new construction, overhaul and reconstruction of infrastructure objects in accordance with the financial support of the voluntary association of territorial communities.

It was established that in 2017, 366 united territorial communities were formed, which is 2.3 times more than in the previous year. The amount of the subvention from the state budget in 2017 for the formation of the infrastructure of the united territorial communities amounted to 1500 million UAH. It is revealed that the united territorial communities do not use intensively the tools of inter-municipal cooperation. In general, in 2017, 4447,6 million UAH were used for social and economic development. The article clarifies the disadvantages of ensuring financial decentralization and the new regionalism formation in Ukraine as a whole.

Ключові слова: новий регіоналізм, фінансова децентралізація, доходи місцевих бюджетів, субвенція, об'єднана територіальна громада, соціально-економічний розвиток.

Key words: new regionalism, financial decentralization, local budget revenues, subvention, united territorial community, socio-economic development.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розвиток світового господарства під впливом глобалізаційних процесів призвів до становлення нового регіоналізму в європейських країнах. Англійський еко-

номіст М. Кітлінг [3], що стає у витоків теорії нового регіоналізму, доводить що, новий регіоналізм об'єднує в собі процеси різної природи і полягає не тільки в утворенні нових регіонів, пов'язаних і/або непов'язаних з

офіційними кордонами держав з високим конкурентним статусом, а й за рахунок високої конкурентоспроможності надає цим регіонам нову роль у системі міжнародного поділу праці.

Парадигма нового регіоналізму спрямована на ефективне використання внутрішнього потенціалу регіонів за рахунок удосконалення інструментарію регіональної політики, у тому числі за рахунок впровадження фінансової децентралізації. Становлення нового регіоналізму в Україні також пов'язано із реформуванням у напрямі фінансової децентралізації регіонів.

На регіональній основі будується більшість глобальних моделей сталого розвитку. Регіони розглядаються як сукупність утворень з позицій можливостей їх подальшого зростання та включення в глобальні процеси, розвивається взаємозв'язок між регіональними і глобальними партнерами на субрегіональному рівні тощо [9, с. 163]. Також поширюються процеси регіоналізації не тільки на рівні міжнародних регіональних утворень, а й у складі самих держав, тим самим розвиваючи внутрішній потенціал власних регіональних суб'єктів.

Процес регіоналізації, спрямований на розширення повноважень та функцій на регіональному рівні влади з одночасним посиленням відповідальності як перед населенням так і перед державою одночасно [10, с. 209].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Серед іноземних дослідників, які досліджують питання нового регіоналізму, необхідно відмітити: В. Барнза, М. Кітінга, П. Кука, Л. Ледебура, Дж. Лонгліна, Дж. Луфліна, Дж. МакКомби, Ч.Ф. Сейбла, М. Сеттерфілда, М. Сторпера, А. Харрелла, Б. Хеттне Д. Цейтлін та ін.

Питанням становлення нового регіоналізму в Україні, у тому числі проблемам фінансової децентралізації, присвячено праці вітчизняних дослідників, а саме: А. Амоши, М. Бутко, Б. Бураковського, Є. Василькова, С. Вовканича, А. Власюка, В. Гейця, М. Гетьманчука, А. Гриценка, Б. Данилишина, В. Ємельянова, А. Жицького, В. Загорського, І. Зварича, В. Кравцова, Н. Мирної, С. Пирожкова, С. Романюка, В. Сиденка, Л. Семіва, О. Чугріної, Г. Щедрової та ін.

ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Але необхідно зазначити, що, незважаючи на значний науковий доробок вчених, які займаються проблематикою становлення нового регіоналізму в Україні, питання фінансової децентралізації в Україні у контексті становлення нового регіоналізму залишаються недостатньо розробленими та потребують подальших досліджень.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є аналіз стану надання об'єднаним територіальним громадам субвенцій на нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів інфраструктури та визначення існуючих недоліків процесу фінансової децентралізації регіонів.

Для досягнення поставленої мети у статті було проаналізовано:

- доходи місцевих бюджетів у 2017 р.;
- розподіл коштів субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад та показників, що впливають на визначення суми субвенцій у 2016—2017 рр.;
- розподілення та використання коштів субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій між регіонами у 2016—2017 рр.;
- з'ясовано існуючі недоліки процесу фінансової децентралізації в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Відповідно до розпорядження КМУ "Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки" [8], Постанови "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018—2020 роки" [5] та інших законодавчо-нормативних актів на 2018 р. передбачено фінансових ресурсів місцевих бюджетів на суму 520,7 млрд грн, у тому числі 482,0 млрд грн — сума загального фонду та 38,7 млрд грн — кошти спеціального фонду. Обсяг доходів місцевих бюджетів заплановано в обсязі 250,3 млрд грн, у тому числі 226,9 млрд грн — кошти загального фонду, 23,4 млрд грн — спеціального фонду.

Доходи місцевих бюджетів у 2017 р. порівняно із 2014 р. збільшилися майже у три рази і становили у 2017 р. 192,7 млрд грн [4]. Частка власних доходів місцевих бюджетів у ВВП зросла в 1,3 рази і у 2017 р. становила 6,5 %. Частка місцевих податків та зборів у власних доходах місцевих бюджетів збільшилась з 0,7 % у 2014 р. до 27,3 % у 2017 р. [4]. Це, перш за все, пов'язано зі змінами, що відбулися у бюджетному та податковому законодавстві, прийнятими наприкінці 2014 р., відповідно до яких місцеві органи влади отримали можливість розширення бази оподаткування та залучення додаткових надходжень до місцевих бюджетів.

Відповідно до здійснення фінансової підтримки добровільного об'єднання територіальних громад, починаючи з 2016 р., у державному бюджеті передбачено надання об'єднаним територіальним громадам субвенцій на нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів інфраструктури. Порядком та умови надання субвенцій об'єднаним територіальним громадам затверджено Постановою Кабінету Міністрів України "Про порядок та умови надання субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад" [7] та Постановою "Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад" [6].

Розподіл коштів субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад та показників, що впливають на визначення суми субвенції представлені у таблиці 1.

Показники, наведені у таблиці 1, свідчать про позитивну динаміку реформування у напрямі фінансової децентралізації. У 2017 р. було утворено 366 об'єднаних територіальних громад, що в 2,3 рази більше ніж у по-

Таблиця 1. Показники об'єднаних територіальних громад та розподіл коштів субвенції з державного бюджету на формування їх інфраструктури у 2016–2017 рр.

	Кількість об'єднаних територіальних громад, од.		Площа об'єднаних територіальних громад, тис. км ²		Сума субвенції, млн грн		Абсолютне відхилення суми субвенції, 2016/2017 рр., +/-
	2016 р.	2017 р.	2016 р.	2017 р.	2016 р.	2017 р.	
Україна	159	366	35,8	87,0	1000,0	1500,0	500,0
Вінницька область	2	21	0,2	2,6	5,7	45,7	40,0
Волинська область	5	15	1,1	3,0	26,5	50,1	23,6
Дніпропетровська обл.	15	34	4,0	8,8	102,0	135,0	33,0
Донецька область	3	6	1,7	3,0	35,7	41,8	6,1
Житомирська область	9	32	2,6	10,8	54,5	155,1	100,6
Закарпатська область	2	3	0,2	0,3	15,0	14,6	-0,4
Запорізька область	6	16	2,3	4,9	46,5	70,9	24,4
Ів.-Франківська обл.	3	11	0,4	1,2	21,8	43,2	21,4
Київська область	1	2	0,2	0,4	6,1	6,1	0,0
Кіровоградська обл.	2	5	0,4	1,5	8,0	19,2	11,2
Луганська область	2	3	1,0	1,2	19,2	16,2	-3,0
Львівська область	15	22	1,1	2,2	45,9	63,5	17,6
Миколаївська область	1	19	0,2	6,0	5,0	90,6	85,6
Одеська область	8	11	2,6	3,5	63,1	53,0	-10,1
Полтавська область	12	18	2,1	3,3	56,9	59,2	2,3
Рівненська область	5	18	0,9	3,3	25,2	64,3	39,1
Сумська область	1	14	0,5	3,8	9,6	54,6	45,0
Тернопільська обл.	26	36	3,8	4,6	141,5	115,5	-26,0
Харківська область*	0	4	0,0	0,9	0,0	17,7	17,7
Херсонська область	1	12	0,2	3,5	4,6	52,1	47,5
Хмельницька область	22	26	7,4	8,6	216,3	167,0	-49,3
Черкаська область	3	6	0,4	0,9	12,8	17,9	5,1
Чернівецька область	10	16	0,8	1,9	45,4	61,9	16,5
Чернігівська область	5	16	1,7	6,7	31,6	84,8	53,2

Примітка: * У 2016 р. не було заплановано створення об'єднаних територіальних громад та субвенції по Харківській області. Джерело: складено автором на основі [1; 2; 6; 7].

передньому році (159 об'єднаних територіальних громад). У 2017 р. найбільша кількість об'єднаних територіальних громад було створено у Тернопільській (36 од.), Дніпропетровській (34 од.), Житомирській (32 од.) та Хмельницькій (26 од.) областях, а найменша кількість у Київській (2 од.), Закарпатській (3 од.), Луганській (3 од.), Харківській (4 од.), Кіровоградській (5 од.), Черкаській (6 од.) та Донецькій (6 од.) областях.

Найбільша площа об'єднаних територіальних громад припадає на Житомирську (10,8 тис. км²), Дніпропетровську (8,8 тис. км²) та Хмельницьку (8,6 тис. км²) області. Відповідно до цих двох показників і визначається сума субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, що була найбільшою у 2017 р. у Хмельницькій області (167,0 млн грн), а також у Житомирській (155,1 млн грн), Дніпропетровській (135,0 млн грн) та Тернопільській (115,5 млн грн) областях. У 2017 р. найменша субвенція припадала на Київську (6,1 млн грн), Луганську (16,2 млн грн), Харківську (17,7 млн грн), Черкаську (17,9 млн грн) та Кіровоградську (19,2 млн грн) області.

У 2017 р. сума субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад становила 1500 млн грн, що на 500 млн грн більше ніж у попередньому році. На 2018 р. заплановано 1900 млн грн.

У цілому у 2016 р. було використано 94,5 % коштів субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад: по Івано-Франківській, Сумській Черкаській та Чернівецькій областях використання

коштів субвенції становило 99,9%, по Житомирській та Рівненській областям — 99,8 % [4].

Необхідно відзначити, що поки що об'єднані територіальні громади недостатньо інтенсивно використовують інструменти міжмуніципального співробітництва. Так, у 2017 р. кількість об'єднаних громад, що скористалися такими інструментами, було 753 одиниці. Всього підписано 180 договорів муніципального співробітництва. Найбільша кількість таких договорів підписано у Полтавській (57 од.), Вінницькій (25 од.), Житомирській (14 од.) областях, а найменша кількість договорів міжмуніципального співробітництва, а саме по одному у Рівненській та Тернопільській областях. м. Київ, Донецька, Луганська та Миколаївська області не мають таких договорів [4].

Розподілення та використання коштів субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій між регіонами представлено у таблиці 2.

У 2017 р. державою на соціально-економічний розвиток окремих територій між регіонами було розподілено 6234,0 млн грн, що майже у двічі більше ніж у попередньому періоді (3331,9 млн грн у 2016 р.). Також збільшилась кількість об'єктів, по відношенню до яких відбувається розподілення коштів, на 4116 од. та у 2017 р. становило 10569 од.

В цілому, у 2017 р. на соціально-економічний розвиток було використано 4447,6 млн грн, що становить 71,3 % від розподілених розпорядниками КМ України 6234,0 млн грн Найменше із розподілених у 2017 р. коштів було використано по Донецькій — 59,1 % (використано 113,8 млн грн від розподілених 192,4 млн

Таблиця 2. Розподілення та використання коштів субвенції на соціально-економічний розвиток окремих територій між регіонами у 2016–2017 рр.

	Розподілено розпорядниками КМУ, млн грн		Кількість об'єктів, од.		Використано коштів з розподілених у 2017 р.	
	2016 р.	2017 р.	2016 р.	2017 р.	млн грн	%
Україна	3331,9	6234,0	6453	10569	4447,6	71,3
Вінницька область	207,6	418,9	423	731	302,5	72,2
Волинська область	84,4	193,9	248	348	163,3	84,2
Дніпропетровська обл.	208,3	599,0	190	516	432,5	72,2
Донецька область	116,0	192,4	213	229	113,8	59,1
Житомирська область	115,8	188,0	671	900	162,1	86,2
Закарпатська область	76,9	127,1	64	120	97,4	76,6
Запорізька область	133,8	238,9	143	285	200,0	83,7
Ів.-Франківська обл.	215,2	372,6	264	471	291,6	78,3
Київська область	168,9	326,7	310	519	208,5	63,8
Кіровоградська обл.	115,0	205,1	100	226	147,4	71,9
Луганська область	24,9	60,5	49	77	41,0	67,8
Львівська область	211,2	345,7	495	784	250,9	72,6
Миколаївська область	108,7	199,9	184	453	121,2	60,6
Одеська область	180,6	325,1	474	670	236,1	72,6
Полтавська область	122,6	233,7	244	395	161,5	69,1
Рівненська область	96,5	190,8	139	365	139,4	73,1
Сумська область	118,1	229,8	429	602	165,2	71,9
Тернопільська обл.	57,7	111,3	156	216	71,0	63,8
Харківська область	197,2	348,2	129	272	212,6	61,1
Херсонська область	91,1	140,5	115	175	96,5	68,7
Хмельницька область	150,3	246,5	292	486	170,1	69,0
Черкаська область	138,2	234,7	488	674	169,3	72,1
Чернівецька область	151,3	258,1	214	311	185,5	71,9
Чернігівська область	144,6	295,6	344	594	181,6	61,4
м. Київ	97,1	151,0	75	150	126,6	83,8

Джерело: складено автором на основі [4].

грн), Миколаївській — 60,6 % (121,2 млн грн від 199,9 млн грн), Харківській — 61,1 % (212,6 млн грн від 348,2 млн грн) та Чернігівській — 61,4 % (181,6 млн грн від 295,6 млн грн) областях.

А найбільше використання коштів у 2017 р. спостерігалось по Житомирській — 86,2 % (використано 162,1 млн грн від розподілених 188,0 млн грн), Волинській — 84,2 % (163,3 млн грн від 193,9 млн грн), Запорізькій — 83,7 % (200,0 млн грн від 238,9 млн грн) областях та м. Києву — 83,8 % (126,6 млн грн від 151,0 млн грн).

До недоліків забезпечення фінансової децентралізації в умовах становлення нового регіоналізму в Україні можна віднести:

— неефективне чинне законодавство та нестабільність інституційної структури щодо регулювання регіонального розвитку;

— неузгодженість та нерозвиненість багаторівневого вертикального управління сфери регіонального та місцевого розвитку між центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, нерозвиненість горизонтальних зв'язків між регіонами;

— відсутність прозорого механізму фінансового забезпечення розвитку регіонів, координації та послідовності виділення державних ресурсів, у тому числі фінансових, на середньостроковий і/або довгостроковий період, спрямованих на вирішення конкретних проблем

регіонального та місцевого розвитку, визначених у відповідних стратегіях;

— неузгодженість існуючих нормативів та соціальних стандартів щодо делегованих державою та закріплених місцевим самоврядуванням повноважень, що призводить до нестачі коштів на фінансування делегованих повноважень;

— підвищення ризиків бюджетної системи, уповільнення процесу передачі частини функцій управління та імплементації механізму бюджетної децентралізації за умов незавершеності процесу об'єднання територіальних громад;

— невідповідність між потребами місцевих бюджетів у фінансових ресурсах та необхідністю, відповідно до поставлених завдань та делегованих державою повноважень, забезпечення певних соціальних стандартів та завдань соціально-економічного розвитку регіонів;

— практичну відсутність важелів впливу обласних, районних і міських органів влади щодо спрямування засобів на вирішення конкретних проблем місцевого та регіонального розвитку та формування пріоритетів розвитку регіонів тощо.

ВИСНОВКИ

Отже, проведене дослідження дає змогу стверджувати, що в Україні відбуваються позитивні зміни у напрямі фінансової децентралізації, що дає регіонам

більше можливостей щодо спрямування фінансових ресурсів на вирішення нагальних проблем соціально-економічного розвитку регіонів.

Відповідно до здійснення фінансової підтримки добровільного об'єднання територіальних громад, починаючи з 2016 р., у державному бюджеті передбачено надання об'єднаним територіальним громадам субвенцій на нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів інфраструктури. Проведений аналіз довів, що доходи місцевих бюджетів у 2017 р. становили 192,7 млрд грн, а частка власних доходів місцевих бюджетів у ВВП становила 6,5 %.

У 2017 р. було утворено 366 об'єднаних територіальних громад, а сума субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад становила 1500 млн грн. У цілому у 2017 р. на соціально-економічний розвиток було використано 4447,6 млн грн. Встановлені недоліки забезпечення фінансової децентралізації та становлення нового регіоналізму в Україні обумовлюють напрями подальших досліджень щодо усунення існуючих перешкод.

Література:

1. Закон України "Про державний бюджет України на 2016 рік" № 928-19 від 25.12.2015 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/928-19>
2. Закон України "Про державний бюджет України на 2017 рік" № 1801-19 від 21.12.2016 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>
3. Keating M. The European Union and the regions / Michael Keating, James Barry Jones. — Oxford: Clarendon Press, 1995. — 306 р.
4. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 травня 2018 р. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/about>
5. Постанова Кабінету Міністрів України "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки" № 411-п від 31.05.2017 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/411-2017-%D0%BF>
6. Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад" № 410 від 07.06.2017 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF>
7. Постанова Кабінету Міністрів України "Про порядок та умови надання субвенції з державного бюджету на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад" № 200 від 16.03.2016 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF>
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії реформування системи управління

державними фінансами на 2017-2020 роки" № 142-р, схваленої від 08.02.2017 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80>

9. Тульчинська С.О. Перспективи та доміанти розвитку інтелектуально-інноваційної системи регіонів України: моногр. / С.О. Тульчинська. — Херсон: Ви-во "ПП Вишемирський В.С.", 2014. — 210 с.

10. Тульчинський Р.В. Децентралізація як детермінанта становлення нового регіоналізму в Україні / Р.В. Тульчинський // "Вісник Одеського національного університету. Економіка". Т. 22. — Вип. 12 (65). — 2017. — С. 208—211.

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine "On the state budget of Ukraine for 2016", available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/928-19> (Accessed 10 July 2018).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2016), The Law of Ukraine "On the state budget of Ukraine for 2017", available at : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1801-19> (Accessed 10 July 2018).
3. Keating, M. (1995), The European Union and the regions, Clarendon Press, Oxford, England.
4. Ministry of regional development, construction and housing and communal services of Ukraine (2018), "Monitoring the process of power decentralization and local government reform", available at : <http://decentralization.gov.ua/about> (Accessed 10 July 2018).
5. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), "On approval of the Forecast of economic and social development of Ukraine for 2018—2020 years", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/411-2017-%D0%BF> (Accessed 10 July 2018).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), "Some issues of subvention from the state budget to local budgets to formation the infrastructure of the united territorial communities", available at : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF> (Accessed 10 July 2018).
7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2016), "On the procedure and conditions of subvention from the state budget for the formation of the infrastructure of the joint territorial communities", available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF> (Accessed 10 July 2018).
8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017), "On approving the Strategy for reforming the public finance management system for 2017-2020", available at : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80> (Accessed 10 July 2018).
9. Tul'chyn's'ka, S.O. (2014), Perspektivy ta dominanty rozvytku intelektual'no-innovatsijnoi systemy rehioniv Ukrainy [Prospects and dominant intellectual development of innovation system of regions of Ukraine], PP Vyshe-myrs'kyj V.S., Kherson, Ukraine.
10. Tulchinsky, R.V. (2017) "Decentralization as the determinant of a new regionalism formation in Ukraine", Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu. Ekonomika, vol. 12 (65), no. 22, pp. 208—211.

Стаття надійшла до редакції 12.07.2018 р.